

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1635/2021
03.03.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Димитар Крстев адвокат из ..., против тужене Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво са седиштем у Београду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1679/20 од 28.10.2020. године, у седници већа одржаној 03.03.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1679/20 од 28.10.2020. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Пожаревцу П 278/19 (2018) од 28.02.2020. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев да се обавезе тужена да тужиоцу исплати накнаду материјалне штете у износу од 2.103.360,00 динара на име главног дуга и 19.964.617,30 динара на име камате, као и нематеријалну штету у износу од 2.000.000,00 динара са законском затезном каматом од 17.09.2018. године, као даном подношења тужбе. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженој на име трошкова парничног поступка исплати износ од 37.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1679/20 од 28.10.2020. године одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Вишег суда у Пожаревцу П 278/19 (2018) од 28.02.2020. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено поднео ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11...18/20), Врховни касациони суд је оценио да је ревизија неоснована.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. У поступку пред другостепеним судом није дошло до повреде поступка из члана 374. став 1. у вези члана 396. став 1. ЗПП, јер су у образложењу другостепене пресуде оцењени битни жалбени наводи и наведени разлози које је тај суд узео у обзир по службеној дужности, па су неосновани наводи ревизије да побијана пресуда није довољно образложена.

Према утврђеном чињеничном стању, на основу правноснажних и извршних пресуда Општинског суда у Врњачкој Бањи П 70/07 од 19.04.2007. године и Окружног суда у Краљеву Гж 778/03 од 02.12.2003. године, тужилац је против извршног дужника „Национал груп“ из Врњачке Бање, покренуо извршни поступак пред Општинским судом у Врњачкој Бањи, ради намирања новчаних потраживања која су му досуђена наведеним пресудама. Решењем Основног суда у Краљеву, Судска јединица у Врњачкој Бањи I 29 И 404/13 од 31.10.2013. године, обустављено је извршење, одређено решењем о извршењу И 111/05 од 25.04.2005. године, због отварања стечајног поступка над извршним дужником ПД „Национал груп“ из Врњачке Бање, решењем Привредног суда у Краљеву Ст. 73/2010 од 10.09.2010. године, и укинута су спроведене извршне радње, на основу члана 93. Закона о стечају и члана 76. тачка 7. Закона о извршењу и обезбеђењу.

Тужилац сматра да је због неправилног и незаконитог поступања извршног суда и „лошег Закона о стечају“, дошло до обуставе извршења, због чега трпи материјалну штету у износима који су му досуђени наведеним пресудама, на име главног дуга и камате према приложеном обрачуну од 29.04.2017. године, као и нематеријалну штету за претрпљене физичке и душевне болове, патње и страха за будућност, због тога што није могао да наплати своја потраживања и поред постојања правноснажних и извршних судских пресуда. Тужилац није пријавио своја потраживања у стечајном поступку, нити му је у законом прописаном поступку утврђена повреда права на суђење у разумном року.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да је потраживање тужиоца застарело применом члана 376. став 1. Закона о облигационим односима, па су одбили тужбени захтев.

По становишту Врховног касационог суда, побијаном другостепеном пресудом правилно је примењено материјално право.

Према одредби члана 172. став 1. Закона о облигационим односима, правно лице одговара за штету коју његов орган проузрокује трећем лицу у вршењу или у вези са вршењем својих функција.

Полазећи од цитиране законске одредбе, правилно су нижестепени судови оценили основ и правну природу потраживања тужиоца као накнаду штете која се тражи због неправилног и незаконитог поступања извршног суда у спровођењу извршења правноснажних судских пресуда ради наплате потраживања тужиоца. Стога су, ради оцене основаности приговора застарелости правилно примењене одредбе члана 376. став 1. и 2. Закона о облигационим односима, према којима потраживање накнаде проузроковане штете застарела за три године од када је оштећеник дознао за

штету и за лице које је штету учинило, а у сваком случају ово потраживање застарева за пет година од када је штета настала.

Применом наведених законских одредби правилна је оцена да је потраживање тужиоца застарело у субјективном року од три године, с обзиром да је тужилац за штету сазнао доношењем решења Основног суда у Краљеву – Судске јединице у Врњачкој Бањи I 29 И 404/13 од 31.10.2013. године када је обустављено извршење одређено решењем о извршењу због отварања стечајног поступка над извршним дужником и укинуте спроведене извршне радње. Од тог дана до дана подношења тужбе 17.09.2018. године у овом спору, протекао је трогодишњи рок застарелости, па је тужбени захтев правилно одбијен.

Нису основани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права. У конкретном случају нема места примени члана 379. став 1. Закона о облигационим односима, који прописује десетогодишњи рок застарелости, с обзиром да правни основ потраживања тужиоца није исплата по правноснажној судској одлуци или одлуци другог надлежног органа, или поравнању закљученом пред судом или другим надлежним органом, (иако се траже у износима досуђеним правноснажним судским пресудама), већ се тужбени захтев заснива на правном институту накнаде штете према члану 172. ЗОО, па се на ту врсту потраживања примењује рок застарелости из члана 376. став 1. и 2. наведеног Закона.

Наводима ревизије у погледу примене материјалног права за оцену приговора застарелости, понављају се наводи истицани и у жалби тужиоца против првостепене пресуде, о којима се изјаснио другостепени суд у образложењу побијане пресуде правилним и јасним разлозима које у свему прихвата и ревизијски суд, па је ревизија оцењена неоснованом.

Из изложених разлога, применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци ове пресуде.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**